

7/9040 GK 97

04/04/2024

Konu :Soru Önergeleri

İlgi :05.02.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1372311 sayılı yazınız.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Belge Doğrulama Kodu: 77F24D88-2225-44D3-A094-475771A293CF Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>
Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Bilgi İçin:sorunergisi@sanayi.gov.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TURHAN ÇÖMEZ'İN

7/9040 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi kapsamında, Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) Kutup Araştırmaları Enstitüsü koordinasyonunda bir yıl önce Antarktika'nın King George Adası'na bir sefer düzenlenmişti. Bu seferde saha çalışmalarını yürüten araştırma ekibinin 18 proje üzerinde çalıştığı açıklanmıştı.

Soru 1- Bir yıl önce gerçekleşen bu sefer için harcanan toplam para ne kadardır?

Soru 2- Bu sefer, hedeflenen amaçlarına ulaşmış mıdır?

Soru 3- Söz konusu 18 projeden hangileri tamamlanmıştır? Bahse konu projede yapılan çalışmalarla ilgili dünyanın herhangi bir prestijli bilim dergisinde yayınlanan makale var mıdır?

Soru 4- Bu tür çalışmaları, projeleri tekrarlamayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4- Antarktika, iklim değişikliği çalışmaları ve projeksiyonları bağlamındaki bilimsel öneminin yanı sıra, korunmuş yeraltı kaynakları, doğal kaynak rezervleri ve dünya için kritik öneme sahip tatlı suyun yüzde 70'ten fazlasını barındırması dolayısıyla dünya ülkelerinin, araştırmacıların ve stratejistlerin yakın ilgisini çeken en önemli cazibe merkezlerinden birisidir. Dolayısıyla ülkemizin de söz konusu kıtanın korunması, kullanılması ve gelecek kuşaklara aktarılması açısından küresel anlamda karar verici mekanizmaların içinde yer almak üzere çalışmalarını sürdürmesi elzemdir.

Türkiye'nin 1995 yılında katıldığı Antarktika Antlaşması'na günümüz itibarıyla 54 ülke taraf olup bunların 29'u danışman, ülkemizin de içinde yer aldığı 25'i ise danışman olmayan ülke statüsündedir. Ülkemiz bu alanda; Belarus, Brezilya, Bulgaristan, Çekya, Güney Kore, İspanya, Japonya, Ukrayna ve Şili ile bilim ve lojistik konularında ikili iş birliği anlaşmaları imzalamıştır. Ayrıca, Antarktika'da çalışmalar yapan Birleşik Krallık Antarktika Mirası Vakfı ile de iş birliği anlaşması yapılmıştır. Arjantin, Polonya, Malezya, Peru ile imza süreçleri ise devam etmektedir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen Yedinci Ulusal Antarktika Bilim Seferi'nin amacı, sefer kapsamında yürütülmekte olan projelere dair saha çalışmalarının gerçekleştirilmesi, kıtada kurulu Türk altyapılarının bakım/onarımları ve kaydedilen verilerin toplanması, Türkiye Cumhuriyeti'nin Antarktika'da görünürlüğünün sürdürülmesi ve bilim diplomasisi yolu ile ülkemizin farklı mecralarda temsilinin sağlanmasına katkı vermektir. Söz konusu sefer, hedeflenen amaçlarına ulaşmıştır.

Ulusal Antarktika Bilim Seferleri, bilimsel projelerin sahada ölçüm ve örneklemeleri için gerekli lojistik imkânları sunmaktadır. Yedinci Ulusal Antarktika Bilim Seferi'nde gerçekleştirilen projelerin tamamının saha ölçüm ve örneklemeleri tamamlanmış olup proje süreçleri devam etmektedir. Bu bağlamda, 2017'deki ilk Ulusal Antarktika Bilim Seferinden bugüne toplam 216 akademik çalışma yayınlanmıştır. Bunların 86 adedi uluslararası SCI/SCI-E/Scopus indekslerinde taranan dergilerde bulunan makalelerden, 98'i ise yeni türlerin keşfi veya yeni bölgelerin kaydı ile ilgili olan GenBank kayıtlarından oluşmaktadır. Makalelerin yanı sıra lisansüstü tez çalışmaları da devam etmekte olup 2017 yılından günümüze 39 adet lisansüstü tez üretilmiştir. Antarktika'da yaptıkları başarılı bilimsel çalışmalar sonucunda 3 Türk bilim insanımızın ismi kıtada 3 farklı noktaya verilmiştir. Diğer taraftan, Antarktika seferlerinin yanı sıra Kuzey Kutup Bölgesi'ne de 3 araştırma seferi gerçekleştirilmiştir.

Antarktika Yedinci Bilim Seferi'ne katılan katılımcıların üçte biri kadın araştırmacılardan oluşurken, TÜBİTAK 2204-C Lise öğrencileri Kutup Araştırmaları Projeleri Yarışması neticesinde bu sefere katılma şansı elde eden 3 liseli genç kız öğrencimiz de; doğada çözünebilen plastik projeleri çerçevesinde kutup okyanuslarındaki mikropplastik kirliliği önlemek için yerli ve milli biyoplastik materyal üretimi yaparak dünyamızın geleceğine ışık tutmayı amaçlamışlardır.

Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin yol haritası olan "Ulusal Kutup Bilim Stratejisi 2023-2035" çerçevesinde, kutup bölgelerinde bilimsel araştırma faaliyetlerinin sürdürülmesi için her yıl düzenli bilim seferleri yapılması hedeflenmektedir. Nitekim Cumhurbaşkanlığı himayelerinde hâlihazırda gerçekleştirilmekte olan 8. Ulusal Antarktika Bilim Seferi'nin 24 bilim insanından oluşan ekibi de Türkiye'nin geçici bilim kampına ulaşarak araştırma çalışmalarına başlamıştır.

Antarktika anlaşmalar sisteminde gözlemci ülke statüsü kazanan ülkemizin öncelikli ve temel hedefi, sürdürülebilir ve nitelikli araştırmalarla danışman ülke statüsünü kazanarak bu kıtada söz sahibi ülkeler arasında yer almaktır.